

**Protokoll fört vid
socialnämndens, äldrenämndens och
överförmyndarnämndens gemensamma
råd för funktionshinderfrågor
den 20 oktober 2016**

Tid:

Kl. 14:00

Lokal:

Socialförvaltningen, lokal Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Närvarande:

Se sidan 2 i protokollet

Justerat den 21 oktober 2016

Lena Huss (HSO/ÅSS)
Tjänstgörande ordförande

Iren Åhlund (HSO/FUB)
Ledamot

**Närvarande
Tjänstgörande
ordförande
Ledamot**

Lena Huss (HSO/ÅSS)
Kerstin Järneberg (HSO/
Reumatikerföreningen Stockholm)
Håkan Jarmar (HSO/RSMH
Stockholms läns distrikt)
Iren Åhlund (HSO/FUB Stockholm)

Tjänstemän

Veronica Wolgast Karlberg,
avdelningschef, avdelningen för
stadsövergripande sociala frågor,
socialförvaltningen
Ann-Christine Hansson,
förvaltningschef, äldreförvaltningen
Isabelle Vas, sekreterare,
socialförvaltningen

Förhinder att närvara
Ordförande
Ledamot

Nils Duwähl (DHR)
Gunnar Sandström (SRF)

Förvaltningschef

Håkan Andersson,
överförmyndarförvaltningen

§ 1**Sammanträdets öppnande och godkännande av föredragningslista**

Tjänstgörande ordföranden Lena Huss öppnar sammanträdet och hälsar alla välkomna.

Rådet godkänner föredragningslistan.

§ 2**Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet**

Tjänstgörande ordförande Lena Huss och ledamot Iren Åhlund utses att justera protokollet. Protokollet justeras den 21 oktober 2016.

§ 3**Anmälan av protokolljustering**

Det anmäldes att det gemensamma funktionshinderrådets protokoll den 15 september 2016 justerats den 16 september 2016. Inga kvarstående frågor.

Rådets beslut

Det gemensamma funktionshinderrådet beslutade att lägga det anmälda protokollet till handlingarna.

§ 4**Socialnämnden**

Anmälda ärenden ur socialnämndens föredragningslista till sammanträdet den 25 oktober 2016.

Ärende 6

Färre i häkte och minskad isolering (SOU 2016:52)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1-527/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Rådet delar förvaltningens uppfattning att det är positivt att färre personer som är misstänkta för brott förvaras i häkte. Ett häkte innebär en torftig miljö där den som är frihetsberövad är ensam och sysslolös större delen av tiden. Häktet är tänkt att endast vara

till för kortvariga vistelser, men i praktiken fungerar det inte på det sättet.

Unga människor är särskilt känsliga för isolering och andra olämpliga och psykologiskt påfrestande miljöer. Därför är det synnerligen olyckligt när unga människor försätts i en häktesmiljö.

Att exempelvis ha en neuropsykiatrisk störning kan ge besvär med sådant som tidshållning och orientering. Det är svårare att passa tider och att sköta begränsningar av rörelsefrihet i tid och rum. Därför kan elektronisk ”fotboja” vara extra svårt att sköta för dessa personer då det innebär starka restriktioner vad gäller rörelse i såväl tid som rum.

Alternativ till häktning måste, bland annat med hänsyn till individuella funktionsvariationer, rymma ett större mått av flexibilitet. Det ska vara tydligt att det handlar om ett frihetsberövande med anledning av stark misstanke om brott. Rimliga hänsyn måste kunna tas till de speciella förutsättningar som råder för personer med vissa typer av funktionsnedsättningar och ohälsa, i synnerhet för unga personer.

Ärende 7

Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län kring personer med missbruk/beroende

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1-595/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Rådet ser positivt på de åtaganden och ambitioner som fastställs i överenskommelsen.

Samverkan och brukarinflytande betonas särskilt i ärendet. Det är angeläget att insatser mellan olika huvudmän samt skilda aktörer under en och samma huvudman samordnas med individen i fokus. Insatserna ska alltid planeras och genomföras med brukarens behov som utgångspunkt. Syftet är, som fastställs i tjänsteutlåtandet, att uppnå bästa möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet för den enskilde.

Rådet vill betona vikten av att samordnade individuella vårdplaner (SIP) upprättas. Detta är en lagstadgad rätt för alla som är föremål från insatser av flera huvudmän. Idag upprättas en SIP i alltför få ärenden. Varje vårdplan ska upprättas med den berörde brukaren/patienten som en aktivt deltagande part.

Även förslaget att satsa på arbetslivsinriktad rehabilitering och sysselsättning välkomnas av rådet. Arbete och sysselsättning ger dokumenterat god effekt på möjligheterna till återhämtning, en bättre social och socioekonomisk situation samt förbättrad hälsa.

Ärende 9

Boendelösningar för kommunmottagna nyanlända
Dnr 1.7.1-650/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg redovisade ärendet och besvarade rådets frågor.

Ärende 13

Förslag om övergång till digitalt utskick av socialnämndens och organisations- och föreningsutskottets möteshandlingar
Dnr 1.2.1-619/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Rådet noterar att staden avser att rutinmässigt övergå till digitala utskick av möteshandlingar. Rådet ifrågasätter det lämpliga i en sådan generell regel. Det riskerar att begränsa vissa individers och grupperns möjligheter att delta i den demokratiska processen på lika villkor. Full delaktighet och tillgänglighet är ett av stadens prioriterade mål. Att genom praktiska hinder helt eller delvis utestänga vissa personer, exempelvis den som har en funktionsnedsättning, är inte acceptabelt.

Det finns åtskilliga personer som av olika skäl har svårt att ta emot och/eller tillgodogöra sig innehållet i digitalt överfört material. Det råder stora variationer vad avser de individuella förutsättningarna för förtroendevalda på olika nivåer. Många är datavana och kan vid behov skriva ut vissa handlingar på exempelvis arbetsplatsen. Men det finns även åtskilliga personer som har begränsad datavana om inga eller små möjligheter att göra egna utskrift av praktiska och/eller ekonomiska skäl.

Risken finns att övergång till rutinmässiga digitala utskick äventyrar demokratin. Modellen innebär att den som har begränsade praktiska och ekonomiska resurser eller exempelvis vissa typer av kognitiva besvär i praktiken berövas möjligheten att fullgöra ett förtroendemannauppdrag. Detta är inte acceptabelt i en levande demokrati.

I olika sammanhang, bland annat den så kallade demokratiutredningen, betonas vikten av ökad delaktighet i den demokratiska processen. Förslaget innebär att kommunen i praktiken motverkar målet om att stärka och fördjupa den demokratiska processen.

Ärende 14

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL) för kvartal 2, 2016
Dnr 3.1.2-489/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Rådet har tagit del av redogörelse för skäl till att gynnande beslut inte kunna verkställas.

Rådet konstaterar att berörd brukare i många fall tackar nej till erbjudet boende. Orsakerna kring detta bör vidare belysas och analyseras. Det är rimligt att anta att många tackar ned eftersom man inte får tillräcklig information om exempelvis ekonomiska konsekvenser.

Lagar och regler om stöd i olika former är komplexa och varierar för olika personkretsar. Konsekvenserna blir ofta svåra att förutsäga inför ett beslut att tacka ja eller nej till bostad.

Rådet vill lyfta fram behovet av att varje sökande får hjälp med en analys och konkret beräkning av faktiska konsekvenser av en flytt. Detta gäller i första hand ekonomiskt men även i andra avseenden, exempelvis tillgång till stöd och service i den nya bostaden.

Rådet önskar vidare en övergripande analys av frågeställningen på ekonomisk och social nivå som berör samtliga stadsdelsförvaltningar, ett stort antal brukare, närstående samt kommunens handläggare med flera.

Frågan om ett anpassat boende och stöd till detta styrs dessutom både av staten och kommunen och deras respektive uppdrag och regelverk.

En sådan analys bör förslagsvis genomföras på statlig nivå då det berör hela riket och samtliga kommuner, från storstäder till glesbygd.

Många anpassade boenden kräver fortfarande om- eller nybyggnation. Kostnaderna för detta är betydande oavsett lokalisering även om konsekvenserna är kännbara i storstäder som Stockholm.

Ärende 14

Projekt Vinternatt 2017 – ansökningar om bidrag från Convictus, Filadelfiaförsamlingen, Frälsningsarmén, samt Ny Gemenskap
Dnr 8.1.1-596/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg redovisade ärendet och besvarade rådets frågor.

§ 5

Äldrenämnden

Anmälda ärenden ur äldrenämndens föredragningslista till sammanträdet den 18 oktober 2016.

Äldrenämndens föredragningslista

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

Ärende 7

Remissvar Motion om minskning av de höga sjuktalen inom stadens verksamheter

Dnr 150-512/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redovisade ärendet och besvarade rådets frågor.

Ärende 8

Remissvar om Reviderat program för kvalitetsutveckling
Remiss från kommunstyrelsen (dnr 174-742/2016)
Dnr 150-640/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Ärendet innebär ökade satsningar av kvalitetssäkring och utveckling av stadens verksamheter.

Särskilt positivt är det att ärendet lyfter fram brukarmedverkan. Brukares erfarenheter och synpunkter är en viktig del vid utvärdering och verksamhetsutveckling. Även förebyggande arbete betonas i ärendet.

Rådet välkomnar även förslagen om aktiv uppföljning av mål och resultat, samt strukturerade dialoger och handlingsplaner.

Ärende 11

Anmälan av kontorsyttrande om remissen av Boverkets föreskrifter för statligt stöd för bostäder för äldre
Remiss från kommunstyrelsen
Dnr 150-657/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Det är ytterst angeläget att det byggs tillräckligt antal bostäder för äldre. Stockholms stad har många äldre medborgare och allt fler lever allt längre. Med stigande ålder följer ett antal naturliga förändringar (det normala åldrandet) som innebär somatiska och andra begränsningar. Många äldre har därutöver olika former av ohälsa eller funktionsnedsättningar. Man får inte heller glömma att alla, även den som fötts med eller som tidigare i livet förvärvat eller utvecklat en funktionsnedsättning, åldras. Då behövs det i många fall en individuellt anpassad bostad.

Rådet vill lyfta fram vikten av mångfald och flexibilitet vad avser boende för äldre. Det råder stora individuella skillnader vad avser exempelvis behov av anpassning, stöd och service. Vidare är det angeläget att det finns lämpliga bostäder med olika upplåtelse- eller driftsformer.

Rådet vill betona att kostnaden för den enskilde måste vara rimlig. Många äldre, särskilt de med tidigt förvärvade funktionsnedsättningar, har mycket begränsad ekonomi. Det får inte vara privatekonomiska förutsättningar som avgör om en person har möjlighet till en lämplig bostad eller ej.

Rådet förvånas av att funktionshindrades boendesituation endast berörs på två rader i slutet av Boverkets promemoria. Såvitt rådet kan bedöma stimulerar det nya finansieringssystemet knappast byggandet eller moderniseringen av boende för personer med funktionsnedsättningar, en grupp som genomsnittligt sett har sämre bostadsvillkor än de äldre. Gruppen prioriteras återigen bort, såvitt rådet kan bedöma. I övrigt vill rådet inte framföra några synpunkter eftersom det inte torde vara möjligt att påverka nu annat än i enskildheter som rör anskaffningsförfaranden, blankettinnehåll med mera.

§ 6

Överförmyndarnämnden

Anmälda ärenden ur överförmyndarnämndens föredragningslista till sammanträdet den 18 oktober 2016.

Överförmyndarnämndens föredragningslista

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

Ärende 6.2

Förvaltningsgrupp, protokoll den 13 september 2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 6.3

JO-beslut 539-2016, daterat den 13 september 2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 8.1

Månadsrapport september 2016

Dnr 1.2-220/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 9.1

Ett samlat grepp om stadens arbete med tolkning
Svar på remiss från kommunstyrelsen
Dnr 1.5-177/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Rådet sätter värde på att tolkning uppmärksammas samt att teckenspråkstolkning borde också lyftas fram.

Ärende 9.2

Sammanträdesdatum för överförmyndarnämnden 2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Övrigt

Rådet hänvisar till sitt uttalande vid sammanträdet den 15 september 2016 (punkt 7.3, protokoll 8/2016) om vikten av att en statlig utredning tillsätts som får uppdraget att göra en översyn av lagstiftningen och lämna förslag på hur uppdrag som god man och/eller ställföreträdare ska struktureras och organiseras.

§ 7

Sammanträdestider för år 2017

Dnr 1.2.1-592/2015

Det gemensamma funktionshinderrådet fastställer följande sammanträdestider och dagar för år 2017:

Torsdag 26 januari	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 23 februari	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 23 mars	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 13 april	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 11 maj	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 8 juni	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 17 augusti	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 14 september	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 12 oktober	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 9 november	Kl. 14 – 15.30
Torsdag 7 december	Kl. 14 – 15.30

Sammanträdena äger rum i sammanträdesrum på socialförvaltningen i Farsta. Lokal meddelas på föredragningslistan. Rådets förmöten äger rum mellan kl. 13 – 14 i samma lokal.

§ 8

Anmälningssärenden

Det gemensamma funktionshinderrådet beslutade att lägga följande dokument till handlingarna.

Socialnämndens protokoll från sammanträde den 20 september 2016, som justerats dels den 20 september, dels den 26 september 2016.

Äldrenämndens protokoll från sammanträde den 20 september 2016, som justerats dels den 20 september, dels den 28 september 2016.

Stockholms överförmyndarnämnds protokoll från sammanträde den 16 september 2016, som justerats dels den 16 september, dels den 20 september 2016.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors protokoll från sammanträde den 12 september 2016, som justerats den 12 september, dels den 19 september 2016.

§ 9

Övriga frågor

Beslut

Veronica Wolgast Karlsberg mejlar rådets protokoll till stadsdelsförvaltningarna.

Anne Höjer, chef för LSS-hälsan, och Helena Gustafsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska, kommer till rådet den 17 november 2016 för att informera om sina verksamheter.

Kerstin Forsén, biträdande enhetschef, kommer till rådet den 17 november 2016 för att informera om sin verksamhet.

Håkan Jarmar informerar att Handikappförbunden byter namn till "Funktionsrätt Sverige". Namnbytet sker den 18 maj 2017. Rådet tycker namnbytet är lyckat då det betonar rättighetsperspektivet.

§ 10

Sammanträdet avslutas

Tjänstgörande ordföranden Lena Huss tackar rådets ledamöter och tjänstemännen för de givande diskussionerna och avslutar sammanträdet.

Sammanträdet avslutas kl. 15.30.

Vid protokollet
Isabelle Vas